

РОСІЯ ПАДАЄ В НАДРА ПЕКЛА

РФ падає в глибини пекла. І відбувалося б це значно швидше, якби не посяні протягом останніх століть зерна страху в душі мирних людей (особливо – протягом останніх двох десятиліть), які густо-густо зійшли і підрастають. Про те, чому Захід (цивілізований світ по-іншому) боїться поразки Росії в цій війні, можна прочитати в матеріалі у нас на другій сторінці, а тут – більше про душу і дії, на які вони здатні в тих чи інших умовах.

А вийшло, що за суттю своєю (і це дуже яскраво виявилось протягом останніх п'яти місяців) РФ – далеко не творець. Тому голі шукати в ідеології життєвих пріоритетів росіян любов і взаємодопомогу, які зростають на основі творчості у гармонії з природою (з Богом по-іншому). Тут насамперед ціниться сила влади, яка має тримати упевнено у своїх руках підлеглих їм людей. Що ця влада – не від Бога, на жаль, зрозуміло не багатьом людям, які в масі своїй хочуть насамперед благополучного безбідного життя, але при цьому не дуже то звертають увагу на шлях, який веде до цього бажаного ними результату. Ну, а такого роду влада побудована виключно на вивіренні себе над іншими країнами, на загарбницькій політиці і руйнуванні й нищенні всього того, що не визнає якесь там «вєлічє» Росії.

І ось настав час перемін, коли за всі свої «художества» треба відповідати. Тому РФ і падає в надра пекла (у надра – не в останню чергу через те, що протягом останніх десятиліть жила-збагачувалась і паразитувала майже виключно на надрах матінки-планети).

Ось чому діями нас, українців, відбувається таке покарання. Бо ми насамперед – вільні люди, а росіяни – переважно імперія заграгованих душ (де роль покірних владі тіл є первинною, а робота душ – майже як непотріб, бо самі господарі тіл посадили свої душі за його грати).

У СЕРПНІ НАМ ВИПОВНЮЄТЬСЯ 16 РОКІВ

Читайте на 3-й сторінці

Південь: ЗСУ знищили пункт управління ворожої армії

У районі П'ятихатки українські захисники знищили пункт управління, склад боєприпасів ворога, а також 48 загарбників і техніку росіян. Джерело: Оперативне командування «Південь»

Дослівно: «Намагається (ворог – ред.) підтягувати резерви живої сили та техніки з кримського напрямку».

В черговий раз ворожі сили кількістю до РТГр із залученням резервів спробували здійснити наступальні дії з напрямку Іщенки на Білогірку. Зазнавши втрат, ретирувалися».

Деталі: В ОК «Південь» повідомляють, що протягом 25 липня противником нанесено три удари.

Опівдні з літаків з напрямку тимчасово окупованої території випущено 2 ракети Х-59 по Миколаївській області. Одна крилата ракета влучила поблизу Великого Артакового, друга – по околицях Калуги. Без втрат. Годиною пізніше в районі Новогригорівки вдарила

пара Ка-52. Також без втрат. Надвечір парами штурмовиків та ударних Ка-52 атаковано Андріївку. Втрат не допущено.

Натомість українською авіацією завдано 7 ударів по місцях дислокації та розгортання підрозділів: 6 опорних пунктах, скупченню озброєння та військової техніки і командно-спостережному пункту в Бериславському та Херсонському районах області.

Узагальнені дані щодо ворожих втрат на півдні: 48 загарбників, 4 танки Т-72, 152-міліметрова гармата-гаубиця, самохідна артилерійська установка, 3 одиниці броньованої та 3 – автомобільної техніки. Знищено пункт управління 11-ої окремої десантно-штурмової бригади окупантів та їхній склад боєприпасів у районі П'ятихатки. Остаточні втрати ворога дорозвідуються

Ольга ГЛУЩЕНКО,
сайт «Українська правда»,
26 липня 2022 року

Про вулицю Миколи КОРОБКА

У Кривому Розі проходить кампанія з перейменування міських вулиць, які носять назви російських топонімів. Однією з таких вулиць є вулиця Тобольська, на якій жив Микола Іванович Коробко, народний депутат України першого скликання. Мешканці будинків цієї вулиці організували збір підписів під зверненням до Тернівської районної у місті Кривому Розі ради про перейменування вулиці Тобольської на вулицю Миколи Коробка.

ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство», засновником і незмінним керівником якого впродовж багатьох років був Микола Іванович, надіслало до Тернівської райради лист про підтримку цієї ініціативи наших громадян.

Володимир НАЛУЖНИЙ,
голова ГО «Криворізьке міське
правозахисне товариство»

Російські війська спалюють села для просування в напрямку Донеччини – Гайдай

За його словами, минулої доби українські військові відбили чотири штурми з боку загарбників, на п'ятому напрямку «бої точаться й досі» «Вже майже місяць, як ворог підійшов майже на межу нашого регіону, та щоб її перетнути жертвує усіма резервами і спалює села на Луганщині й Донеччині. Окупантам не потрібні люди – потрібен референдум, скільки би жителів вони не вбили і не залишили без даху над головою», – написав Гайдай у телеграмі вранці 26 липня. По Верхньокам'янському російські війська застосували артилерію, «Гради» і навіть авіацію. «Із реактивних систем залпового вогню і ствольної артилерії обстрілів зазнали десятки населених пунктів. У районах вісьмох із них ворог задіяв авіацію», – додав Гайдай. 3 липня міністр оборони Росії Сергій Шойгу доповів президенту РФ Володимиру Путіну про окупацію всієї Луганської області України. Як повідомляють російські державні ЗМІ, Шойгу заявив про «встановлений повний контроль над містом Лисичанськ та низкою прилеглих населених пунктів». Пізніше Генштаб ЗСУ повідомив, що після важких боїв за Лисичанськ Сили оборони України були змушені відійти із займаних позицій. Голова Луганської ОВА згодом заперечив заяви російської сторони, що Луганщина повністю окупована.

Сайт «Радіо Свобода»,
26 липня 2022 року

Чому Захід боїться поразки Росії

ЯКЩО спробувати узагальнити позицію Заходу щодо завершення російсько-української війни, можна неабияк здивуватися майже «шизофренії», яка там панує. З одного боку, лідери Заходу часто повторюють, що вони з Україною стільки, скільки треба, а Росія «не має перемогти». З іншого – нав'язливо підкреслюють, що і мови бути не може про зміну влади в Росії (так Білий дім двічі «поправляв» занадто емоційного Джо Байдена). З третього боку Захід постійно постачає Україні зброю та припаси, не кажучи вже про гроші. З четвертого – робить це по чайній ложці (а деякі країни навіть блокують передачу озброєнь), не дає танків і літаків, а з уже поставлених засобів зборона естреляти по російській території. З п'ятого боку західні політики наголошують на недоторканості територіальної цілісності України, з шостого – ні-ні, а хтось та й прохопиться про необхідність поступитися Кримом і Донбасом заради миру.

Що ж це все означає? На мою приватну думку, лише одне – Захід реально прагне і водночас невимовно боїться повної поразки Росії у цій війні.

Але – чому?

Відкинемо прямо чи опосередковано куплених Кремлем політиків та експертів, а також прекраснодушних ідіотів лівого та вкрай правого спрямування, і зосередимся на реалістах. Двадцять років панування Путіна та високих цін на енергоносії сформували в Європі унікальну бізнес-модель. Росія експортує на Захід нафту з газом за грубі гроші, але потім за них купляє на тому ж таки Заході все необхідне, бо сама нічого пристойного не виробляє. Оскільки додана вартість продукується на Заході, саме європейські країни отримують більший зиск з цієї моделі. Ну і кремлівська верхівка теж наживається.

Будь-яке напруження на кордонах порушує цю ідилію, як це було в період російсько-українських газових війн, а те-

пер і поготів. Саме тому західні бізнесмени уже 8 років, з самої анексії Криму, тиснуть на свої уряди з метою пом'якшення антиросійських санкцій або взагалі їх ігнорують. Навіть смерть громадян Нідерландів на рейсі MH-17 від російської ракети не завадила голландським фірмам збудувати Керченський міст. Після 24 лютого цього року чимало ділків чекали на швидкий розгром України, щоб потім, висловивши необхідні співчуття та глибоке занепокоєння, продовжувати вести свій бізнес з Росією.

Але і прості громадяни теж не святі. З одного боку, як подає Євробарометр, 80% європейців підтримують санкції проти Росії, але з іншого – 58% частково або повністю не готові до збільшення цін на енергію внаслідок цих санкцій і 59% – на харчування. Ясно, що це температура по лікарні, але те, що в Німеччині 57% готові терпіти до погіршення економічної ситуації заради збереження санкцій, а 38% – не готові, викликає стурбованість. Результати опитування Європейської ради з іноземних справ (ECFR) поділяють європейців на дві протилежні групи: табір «Миру» (35%), який хоче, щоб війна закінчилася якнайшвидше, навіть ціною українських поступок, та табір «Справедливості», метою якого є покарання Росії за її агресію та відновлення територіальної цілісності України (22%). Всюди, крім Польщі, «замірців» більше, хоча ще 20% так і не визначилися.

Зрозуміло, що тиск бізнесменів та посполитих на свої уряди так просто не мине, та й побоювання цих людей важко назвати невинуватими. Ось чого найбільше бояться європейці (по дві відповіді): Ядерна війна – 35%, поширення бойових дій на інші країни Європи – 34% (сюди ж можна додати 24% тих, хто боїться за власну країну); велика економічна криза – 31% (ще 29% боються інфляції та 17% – перебоїв з постачанням). Ось вам і список причин, через які лідери Європи об'єктивно не

хочуть зв'язуватися з Росією. Можна скільки завгодно іронізувати, але вторгнення 24 лютого розбудило давно заснулі страхи перед ядерною війною, російською окупацією та голодом. І не українцям казати, що у 21 столітті це неможливо.

Сподіваюся, все це зрозуміло – ескаляція призведе до перебоїв з нафтою і газом, і уряд, який це допустив, вилетить в трубу. Європейці, звісно, співчують Україні, але до першої холодної зими. Не забуваймо також, що газ – не лише енергоносіє,

але й сировина для хімічної промисловості Німеччини. В Америці ситуація інша, але і там багато хто незадоволений зростанням цін на бензин. Викликана російським вторгненням економічна криза уже отримала назву «путінфляція», і краю їй не видно.

Голод через блокування української пшениці не загрожує багатому Заходу безпосередньо, але зменшує стабільність в решті світу, змушуючи Вашингтон, Лондон та Париж розпоршувати увагу. Ну а про ядерну війну й говорити не варто. В кінцевому підсумку, чим довшо триватиме війна, тим меншою буде підтримка тих урядів, які втягнуті в неї хоч би простою

допомогою Україні. Своя сорочка раніше чи пізніше виявиться ближчою до тіла.

Ну гаразд, скажете ви, це все поважні причини, чому стара континентальна Європа не хоче ескаляції, навіть без банальної корупції. Президенти та прем'єри дбають про своїх виборців більше, ніж про українців, це ясно. Але чому ж вони обирають жахи без кінця замість жахливого кінця? Чому не навалюються всією силою вільного світу, щоб перемогти Росію за якісь півроку і повернутися до нормального життя?

Відповідь озвучена ще на початку – бо бояться тотальної поразки Росії.

Історія свідчить, що розгром авторитарного режиму на полі бою майже завжди провокує його падіння, а у ситуації з імперіями – ще й розпад. Немає ані найменшого сумніву, що

завжди обмін нафти на гроші буває простим.

Четверте – це пшениця. Катастрофа в Росії може вивести її зі складу експортерів продовольства, а значить, додасть проблем на глобальному Півдні.

П'яте – це біженці. Уже не мільйони, а десятки мільйонів людей можуть зрушитися і опинитися в країнах, де на них не дуже чекатимуть. А десть навіть будуть стріляти.

Ну і шосте – найголовніше – це проблема Китаю. Падіння Росії може викликати небачений розквіт Піднебесної за рахунок поширення впливу на Сибір та Центральну Азію. Європі може й наплювати, але США це аж ніяк не усміхається.

І не треба думати, що все це маячня. Якщо люди вважають якусь загрозу реальною, то вона і є реальною. Тому 1991 року Буш-старший відряджував Київ від оголошення незалежності.

теперішня РФ – колос на глиняних ногах, який впаде від першого серйозного поштовху. Повторення 1917 та 1991 років неминуче – і саме це так лякає Захід.

Адже якщо сьогодні існує страх перед ядерною війною, то що буде, коли замість однієї країни з бомбами виникне півтора десятки? Спойлер: нічого апокаліптичного, з будь-якого обласного центру ракети не запусають, стратегічна зброя не так працює. Однак можливість продажу боеголовки терористам у

Щоб цього не сталося знову, потрібна тривала системна робота всередині Росії – і то вже вчора. Чи ведуть її на Заході? Чи мають достатню армію, щоб забезпечитися від ризиків розпаду Росії? Боятися і бути обережним завжди простіше, ніж щось вдіяти.

30 років тому всі ці страхи не дозволили дотиснути СРСР – і зараз ми маємо проблему з Путіним. Розуміння тих побоювань, які сьогодні охопили вільний світ, дозволить нам не потрапити до цієї пастки вдруге.

Третій світ зберігається.

Інша тривога – війна всіх проти всіх, масовий переділ внутрішніх кордонів, де колонізаційні процеси, громадянські та міжетнічні конфлікти, тотальна гуманітарна криза, тероризм (як доморощений, так і експортований з ІДІЛ), геноцид, врешті-решт. Як не крути, Путін навіть сьогодні в очах Заходу виглядає привабливіше, аніж Кадіров.

Третя проблема – нафта і газ. Якщо сьогодні з ними можливі перебої, то що буде, коли домовлятися доведеться з десятима незалежними державами? А якщо трубопроводи будуть пошкоджені війною? А якщо родовища розбомблять? А якщо бурильники повтікають? Не

Тож Захід не покине Україну в цій війні – це точно (опис причин вимагав би окремого тексту). Але й очікувати на диво від нього було б марно.

Сергій ГРОМЕНКО,
кандидат історичних наук, експерт Українського інституту майбутнього, сайт «LB.ua», 13 липня 2022 року
На світлинах: (вгорі) - Акція за мир в Україні, Брюссель, 22 березня 2022 року; (в центрі) - Військова техніка на Манежній площі під час серпневого путчу 1991 року
https://lb.ua/world/2022/07/13/522910_chomu_zahid_boitsya_porazki_rossii.html

У СЕРПНІ НАМ ВИПОВНЮЄТЬСЯ 16 РОКІВ

(Згадаємо перші роки газети)

Так, у серпні 2006-го вийшло у світ перше число газети «Промінь Просвіти», яку формувала наша команда під керівництвом Миколи Коробка, за ініціативи якого вона була заснована. Потім, після численних рейдерських атак збоку тих, кому не подобалась наша проукраїнська в Кривому Розі діяльність, ми створили ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство», а на його базі (в 2017-му) зареєстрували газету «Промінь Просвіти Є», яка й нині продовжує свою діяльність. А в ті перші роки газети (з 2006-го по 2010-й), на які ми в цьому числі звертаємо увагу наших читачів, закладалися основи справді української незалежної журналістики в місті за часів уже незалежної України. Із самого початку формувалися тематичні сторінки «Колочий перелаз» (сатирико-гумористична), «Світла криниця» (літературна), «У центрі уваги - українська діаспора та інші». А також - найбільш популярні рубрики: «Слуга мертвої слова» (про реагування на виступи газети), «Фестиваль правди» (про висвітлення нашої діяльності як перших партнерів у області Міжнародного кінофестивалю в Україні про права людини) та інші. У грудні 2006-го, наприклад, вийшла інформація «Про нас прочитали в Америці», в березні 2007-го - «Червоний гірник і «Рудана» призабули українську?», в листопаді 2008-го - «Партнаїзд на вулиці Леніна, або Хто готує відбивну із «Просвіти» та інші матеріали, гострота яких пробивається навіть у заголовках.

Ласка від острова Хортиця

Подорожувати Україною – це добра справа. Особливо – коли сонце все більше набирає сили і дарує всім українцям тепло. А тут раптом – на острів Хортиця, та ще – невеликою групкою просвітян у компанії зі школярами! – Мрія, яка здійснилася. Передусім, тут – чисте повітря, яке відверто контрастує із криворізьким, забрудненим різними (більш чи менш шкідливими для нашого здоров'я) видами. До того ж, - сотні рослин, які дивом збереглися, а не загинули внаслідок нищівної урбанізації. А ще – прекрасні краєвиди, які збагачують своєю непересічністю навіть громіздка споруда Дніпрогесу. І тільки одне трішечки зіпсувало настрій: за великим браком часу не вдалося побачити всю Хортицю і походити всіма стежками цього дивовижного острова. Однак і ті дві екскурсії (в Музеї історії запорозького козацтва та історико-культурним комплексом «Запорізька Січ») виявилися цікавими, і видовищними. Більше, звичайно ж, - друга, бо проходила вона під відкритим небом. Але й про історію козацтва було цікаво і послушати, і подивитися на самі ті експонати, які розповідали про походи козаків та їхнє повсякденне життя-буття. Експонати були розміщені вільно, бо місця їм для цього вистачало. І зброя, і різні побутові речі, і одяг та взуття, не кажучи вже про величчя картини та цілі панорами, робили розповідь екскурсовода цікавою і захоплюючою.

А комплексу «Запорізька Січ» 14 жовтня виповниться всього тільки шість років із дня початку будівництва, а він уже й сьогодні вражає, хоч встановлені тут споруди всередині майже не облаштовані всіляким начинням, аби відтворити Козацьку добу. Зацікавили всіх екскурсантів-подорожувачів (малих і дорослих) своїм зовнішнім виглядом велична споруда майбутньої церкви, будинків кошового отамана та – канцелярії, де мав би управляти справами писар. Сподобалося й те, що того дня на території «Запорізької Січі» було досить вільно. А ще й ласкаве сонячне проміння з висоти сприяло доброму настрою. Тож годі дивуватися тому, що заступник голови Криворізького міського об'єднання ВУТ «Просвіта» імені Тараса ШЕВЧЕНКА Олександр ЧИЖИКОВ захотів себе відчувати справжнім козаком, переодягшись у відповідний одяг, а потім разом зі своїми колегами пустився в імпровізований танок.

Богданія СВІТАНОК і Сергій ТЕРЕН, газета «Промінь Просвіти», травень 2010 року

На світліні: Олександр ЧИЖИКОВ

У «Просвіті» найголовніший голова «обирає» голів місцевих організацій

(Заява редакційної колегії часопису «Промінь Просвіти»)

Подібного проекту закону у Верховній Раді, здається, ще не реєстрували. Але пілотне застосування цієї ідеї уже відбулося. 19 червня поточного року на VIII з'їзді Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка, що відбувся в Українському Домі, відповідальний секретар цього товариства п. Нестерчук М.Т., певно, не без відома голови товариства п. Мовчана П.М., публічно проголосив головою Дніпропетровської обласної організації громадянства Довгала С.М. Для січесьлавських просвітян така з'ява «нового лідера» не стане великою несподіванкою. Адже майже впродовж двох років керівництво товариства всеукраїнського рівня різними способами нав'язує їм цю кандидатуру у спосіб, який має всі ознаки рейдерства. У той час, як за всіма легалізуючими документами і підсумками голосування на обласній звітно-виборній конференції просвітяни визнають головою організації п. Коваленка М.О., п. Довгаль організував «ініціативну» групу зі створення паралельних організацій. У підсумку за незгоди з диктатом верхівки, який має мало спільного зі Статутом товариства, січесьлавські просвітяни були усунені від підготовки до з'їзду та участі в ньому. Центральне правління товариства зробило вигляд, ніби 13 місцевих осередків

разом зі своїм обласним представництвом ніколи не існували. Їхнє місце заступила «ініціативна група» «бютівців» на чолі з керівником прес-центру Дніпропетровської обласної організації політичної партії «ВО «Батьківщина» Довгалем. Той, у свою чергу, «обрав» голову Криворізького міського об'єднання «Просвіта» кореспондента заснованої владою місцевої газети «Червоний гірник», бо треба ж щось робити з січесьлавськими просвітянами, яким забажалося багато демократії! (Так, чого доброго, у них вистачить нахабства на свій смак обирати і самого голову Товариства!).

Позиція членів Головної ради, зокрема голів обласних організацій, які входять до неї, не може не дивувати: їх не зацікавило, чому у графік проведення обласних звітно-виборних конференцій не був включений Дніпропетровський край і яким чином з'явився новий «голова» Дніпропетровської обласної організації товариства «Просвіта» та ще багато чого з того, що накручено навколо неї. Можливо, за стараннями у розбудові громадянського суспільства не вистачило часу?

Редакційна колегія часопису «Промінь Просвіти», газета Криворізького міського об'єднання ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка: Сергій Дашковський, Сергій Зінченко, Микола Коробко, Валентина Кривда, Петро Лисенко, Олена Маковій, Володимир Налужний, Олександр Чижиков.

21 червня 2009 року, м. Кривий Ріг

Відбулося вшанування героїв Базару

Всеукраїнська громадська організація «Спілка офіцерів України» спільно із громадською організацією «Українська Народна Рада» провела 21 листопада акцію вшанування пам'яті героїв II-го Зимового походу Армії Української Народної Республіки. В селищі Базар Народницького району Житомирської області (на місці розстрілу червоноармійцями за наказом комбрига КОТОВСЬКОГО та ВЧК, 359 учасників Зимового походу) відбулася панахида та поминальний мітинг, на який прибули делегати з 18 областей м. Києва та Севастополя, члени СОУ та УНР-ди, інших громадських організацій і партій.

Голова СОУ полковник В.БІЛОУС, відкриваючи мітинг, відзначив, що СОУ традиційно, із року в рік опікується меморіальним комплексом героїв II-го Зимового походу в с.Базар, а Голова УНР-ди М.ПОРОВСЬКИЙ у виступі зазначив, що на цьому святому для кожного українця місці, політому кров'ю героїв-борців за Українську державу, всі поминальні заходи повинні проводитись тільки під державними, а не партійними прапорами. Учасники мітингу скандували: «Геть партійні прапори». Але

прикро, що кілька десятків партійців «Свободи», котрі не зробили жодного внеску в підготовку проведення заходу, не виконали цю вимогу всіх учасників мітингу, а їх місцевий лідерчук ще й приписав собі проведення цієї акції у публікаціях на сайтах електронних ЗМІ. Надзвичайно прикро, що партійні амбіції, в гонитві за Тим, щоб вивищити свою групу, роблять це навіть на гробах борців за волю України.

Промовці звернули увагу присутніх на мітингу заступнику голови Народницької райдержадміністрації та селищному голові, що пам'ятник, побудований на могилі Героїв коштом Об'єднання українських вояків Британії, не внесений досі до державного реєстру.

Незабутні враження залишили в серцях всіх присутніх велика кількість молоді. А пісні у виконанні молодого бандуриста Данила МЕЛЬНИКА з Полтавщини, який ще підлітком вперше заспівав стрілецьких і повстанських пісень на цьому святому місці, зразу підхопили всі присутні. Чудовий жіночий хор «Всеукраїнського об'єднання ветеранів» з м. Житомир закінчив поминальні

урочистості виконанням патріотичних пісень – Гімну українського стрілецтва «Червона калина» та реквієму «Коли ви вмирили, вам дзвони не грали».

І вже після урочистостей величезний заряд патріотичної енергії всім учасникам мітингу подарували представники організації «Патріот України». Вони порадували не тільки своїм військовим одностроем, але й бойовим вишкомом та мистецтвом ведення двоюбою з холодною зброєю, яке було продемонстровано не у показовому, а у реальному режимі повного контакту (тільки зброя була безпечна у вигляді спеціальних макетів – ножів із спец. матеріалу) ще більше зміцнили віру в те, що майбутнє України стане українським.

За зовнішніми оцінками, в заході взяли участь представники таких організацій: Спілки офіцерів України, Української народної ради, УНА-УНСО, КУН, «Патріот України», МНК, УНП, «За Україну!», Молодо-Руху, «Патріот-захисник Батьківщини», Молодіжний націоналістичного конгресу, Української партії, Всеукраїнського об'єднання ветеранів, партії ВО «Свобода»... та багато патріотів з різних інших громадських і політичних організацій, що прибули до Базару без партійної символіки, за покликком серця, самостійно згуртованими групами на особистому транспорті.

Петро ЛИСЕНКО, полковник, м. Кривий Ріг; використано інформацію прес-служби СОУ, прес-служби УНР-ди. На світліні: хвилина мовчання

Цінний дарунок з Америки

16 листопада в наш просвітянський офіс принесли посилку. Це знову потурбувався шановний пан Василь СТАН, який проживає в Сполучених Штатах Америки. А в тій посилці – повно книг, причому – неабияких, а тих, які адресовані патріотично налаштованим українцям. Бо там, наприклад, - двотомник «Історія України» Наталії ПОЛОНСЬКОЇ-ВАСИЛЕНКО, «Кобзар» Тараса ШЕВЧЕНКА, виданий до його 150-річчя, а ще «Пропамятна книга», яка (як зазначено) «видана з нагоди Сорокалітнього ювілею українського Народного Союзу», а також – чимало інших.

А у листі Василь СТАН повідомляє, що висилає «дуже багато рідкісних видань до бібліотеки Леся УКРАЇНКИ, що в Криму», розповідає про своє коротке перебування свого часу в Кривому Розі, про яке, зокрема, пише: «раніше я відвідав Україну. Був і у

Кривому Розі, та ніде в ньому не бачив ані газети, ані журналу проукраїнському». Також пан Василь повідомляє, що коли в Кривому Розі звернувся до касира українською мовою з метою придбати квиток на поїзд, то почув у відповідь: «Я Вас не панімаю!» Тож в кінці свого листа з цього приводу він додає: «Я в'являю, як Вам живеться в своїй хаті і в своїй державі, коли таке твориться...».

На нещодавньому засіданні редакції газети просвітяни ознайомилися зі змістом посилки, переглянули надіслані шановним паном Василем СТАНОМ книги (дехто одразу ж заходився читати) і висловлюють свою глибоку подяку цьому справжньому українському патріоту за його турботу про нас, просвітян, і за те, щоб слово українське не спало, не лежало, а працювало на благо вільної України.

Сергій ЗІНЧЕНКО

Література і мова на тлі війни з рашистами

У цьому випуску нової тематичної сторінки звертаємо увагу на два матеріали, один із яких був оприлюднений ще у квітні 2019-го року, але й на сьогодні він є актуальним.

ШЛЯХ ДО ПЕТЕРБУРГА

Українські інтелектуали впродовж усього XVIII століття не втомно вестернізували Москву й Петербург, рубали оті достославні вікна в Європу, яких захотів російський цар-реформатор. В Україні натомість

Петербурзі близько 25 осіб.

УКРАЇНСЬКА ТЕМАТИКА І РОСІЙСЬКА ПРОЗА

Дружня підтримка сприяла і корисним знайомствам, і кар'єрному зростанню. Та ще й літературна кон'юнктура сприяла: у російському романтизмі

ва не зробила Миколу Гоголя щасливим, ба більше, спричинила болісне роздвоєння й невиліковну травму. Почалася ота ціложиттєва боротьба двох душ, про яку письменник сповідався найбільш довіреним своїм адресатам. Нарікав, що сам не знає, яка в нього душа, українська чи російська, і хотів їх поєднати у якусь гармонійну цілість. Зміна мови для поета чи прозаїка завжди неймовірно складна. Але випадок Миколи Гоголя особливий тим, що він змінив рідну українську

ки бунчукового товариша (звання високе й шановане) Семена Лизогуба. У знаменитій повісті «Тарас Бульба» можна відшукати й відгомони родинної історії Гоголів-Яновських. Утім, з поверненням до Києва не склалося, однак з осоружної російської столиці він таси втік. І багато років прожив в Італії, в статусі емігранта.

У Парижі охоче приятелював з поляками-політемігрантами, любив разом з Адамом Міцкевичем вибудовувати теорії про цивілізаційну відсталість росіян

ла письменникові рідну Україну. В кожному разі якраз у польському емігрантському середовищі Гоголь перейнявся певними антиімперськими ідеями, духом слов'янського антиросійського месіанізму. Але з поверненням до Петербурга знову перейнявся своєю місією творення єдиної народності й культури. І настановував то на звинувачення у недостатній любові до «святої Русі», то в зраді свого рідного краю. Двом душам ніяк не вдавалося мирно співіснувати.

ШЕВЧЕНКО І ГОГОЛЬ

А тим часом Гоголів земляк і лише кількома роками молодший ровесник самою своєю появою в літературі зруйнував будь-які ілюзії щодо українсько-російської спільності й дружби. Тарас Шевченко навіть написав присвятний вірш, у якому назвав Гоголя «батьком», проте не пішов його шляхом. Те, що для старшого письменника зосталося дорогою, але незворотною минулистю, Гоголь вважав, що в Шевченковій поезії забагато «дьюгтю», а вибір української мови прирікає його на провінційність і забуття. Все ще продовжував вірити, ніби славою обдаровує лише Петербург, хоч як йому там погано велося...

Віра АГЕСВА, професорка Києво-Могилянської академії, сайт «BBC NEWS. Україна», 1 квітня 2019 року (У скороченому вигляді. Повністю читайте за посиланням: <https://www.bbc.com/ukrainian/blogs-47708878>)

Як Гоголь з Міцкевичем висміювали росіян

їх рубати не треба було, бо сполученість із західною культурою до того завжди лишалася органічною. Наші земляки отримували в імперських центрах високі посади, великою мірою визначали і тогочасні політичні, й особливо інтелектуальні напрямки. У північну столицю їхали і з міркувань кар'єрних, і, не в останню чергу, ідейних. Вірилося, що два народи творять спільну культуру, а оскільки цілковита інтелектуальна перевага була за українцями, то вони ніби й мали шанс утвердити на всьому імперському просторі власні цінності й ідеали. Миколі Гоголю Петербург видався похмурим, холодним і трохи якимось ірреальним. Хоча чужість російської столиці по часті нівелювалася гостинністю української спільноти. Як писав цей шукач щастя й слави матері у провінцію невдовзі по приїзді, самих лише «однокоритників» із Ніжинського ліцею зустрів він у

якраз неймовірно модною стала українська тематика. Гоголь і звернувся до дорогих спогадів про полишену батьківщину. Успіх «Вечорів на хуторі біля Диканьки» перевершив усі сподівання. Геніальний південець розгорнув на понурому Невському проспекті барвистий і веселий Сорочинський ярмарок. А невдовзі, після «Ревізора» й «Мертвих душ», його вже називали зачинателем російської прози. Виходило, що основоположником її став іноземець, людина, котра відбивала український, а не російський досвід, реалії й цінності. Елементи російської й української мови він безбоязно поєднував, пориваючи тим самим з уже виробленою, найперш пушкінською, традицією. Російські читачі не раз нарікали, що цей «малорос» протиставив у своїх творах прекрасну Україну й потворну Росію, висміяв імперію, не шкодуючи найзловісших сатиричних тонів. Омріяна сла-

не просто на іншу - він служив своїм пером тій нації, тій державі, яка поневолила й маргіналізувала його власну батьківщину. І приділом великого полтавця стала ним самим діагностована хвороба, протистояння «двох душ», чи, по-сучасному кажучи, двох національних ідентичностей, яке врешті-решт і визначило трагічні обставини цілого його життя.

ГОГОЛЬ І МІЦКЕВИЧ

Пробував шукати порятунку з петербурзької безвиході. Вибудовував розмаїті плани покинути «цю Кацапію» та повернутися в Україну, домагався професорської кафедри в Київському університеті. Інтерес до козацького минулого посилювався ще й сучасними біографічними сентиментами. За деякими, не аж так підтвердженими документально, переказами, рід походить від козацького полковника Остапа Гоголя. Певнішою підставою для гордості була родина бабусі, донь-

у порівнянні з їхніми сусідами-європейцями, палко пропагував теорію «фіньскості» москвитів, а відтак цілковитої відторгненості їх від європейської спільноти.

Міцкевич став лідером для великого кола поляків, що змушені були покинути батьківщину після поразки повстання 1830 року. Усупереч твердженням мбгачьох російських дослідників, що Гоголь, мовляв, на Заході лише тужив за Росією і не цікавився жодними французькими чи італійськими духовними й інтелектуальними віяннями, документи, листування свідчать про інше. А з польським письменником українського походження Богданом Залеським Гоголь єднала особлива приязнь. Зберігся писаний по-українськи лист (котрий, до речі, засвідчує дуже добре володіння Гоголем українською мовою), у якому Залеського Гоголь називає «дуже, дуже близьким земляком». Італія особливо нагадува-

3 16 липня 2022 року - новий контрнаступ української мови!

ЯКІ НОРМИ НАБУВАЮТЬ ЧИННОСТІ 1 ЛИПНЯ 2022 РОКУ І ЩО ВОНИ ОЗНАЧАЮТЬ?

3 16 липня 2022 року після століть лінгвоциду, організованого росією, який призвів до мовної окупації великої частини України, українська мова вчергове за останні 3 роки (7-й раз) переходить у контрнаступ!

Цього дня набирають чинності окремі норми Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», які стосуються використання мови в мережі Інтернет та мови інтерфейсів комп'ютерних програм, встановлених на товарах. Також з 16 липня 2022 року Уповноважений із захисту державної мови зможе накладати стягнення на фізичних осіб за порушення Закону.

Нагадаємо, протягом останніх 3-х років дія Закону про державну мову поетапно поширювалася на різні сфери публічного життя (відбулося вже 6 етапів):

16 липня 2019 року, коли набрав чинності сам Закон, зміни торкнулися в основному державної та комунальної сфери, освіти, публічного простору та публічних комунікацій;

16 січня 2020 року - набрали чинності норми Закону, які стосуються реклами;

16 липня 2020 року - норми закону поширилися на сферу охорони здоров'я, науки, застосування мови в технічній та проєктній документації, листування та звітність юридичних осіб, виконання назв транспортної інфраструктури (аеропортів, портів, вокзалів, станцій, зупинок тощо);

16 січня 2021 року - українська мова стала обов'язковою при обслуговуванні громадян, наданні інформації про товари та послуги;

16 липня 2021 року - Закон поширився на сферу культури, туризму, книговидання і книгорозповсюдження. Іспит на володіння українською мовою став обов'язковим для посадовців та кандидатів на громадянство;

16 січня 2022 року - газети і журнали в Україні стали виходити українською

Кожний етап імплементації Закону, всупереч жорсткій протидії п'ятої колонії, розпочинався у заплановані строки і призводив до реального розширення сфери функціонування державної мови. Українське суспільство завжди схвально сприймало нововведення, про що свідчать усі соціологічні опитування.

1. частина друга статті 27, якою встановлюється, що

«комп'ютерна програма з користувацьким інтерфейсом, встановлена на товарах, що реалізуються в Україні, повинна мати користувацький інтерфейс державною мовою, який за обсягом та змістом має містити не менше інформації, ніж іншомовні версії такого інтерфейсу. Недотримання цієї вимоги має наслідки, визначені законодавством про захист прав споживачів для реалізації товару неналежної якості.» Це означає, що будь-який товар, на якому встановлено комп'ютерну програму - від автомобіля до пральної машини чи електрокавоварки, повинен бути «локалізований» для реалізації в Україні. На товари має бути українськомовний інтерфейс незалежно від того, чи цей інтерфейс використовує електронний екран, чи має вигляд панелі керування зі звичайними кнопками.

2. частина шоста статті 27, якою встановлюється, що:

«інтернет-представництва (в тому числі веб-сайти, веб-сторінки в соціальних мережах) органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій державної і комунальної форм власності, засобів масової інформації, зареєстрованих в Україні, а також суб'єктів господарювання, що реалізують товари і послуги в Україні та зареєстровані в Україні, виконуються державною мовою. Поряд з версією інтернет-представництва (у тому числі веб-сайтів, веб-сторінок у соціальних мережах), виконаних державною мовою, можуть існувати версії іншими мовами. Версія інтернет-представництва державною мовою повинна мати не менше за обсягом та змістом інформації, ніж іншомовні версії, та завантажуватись за замовчуванням для користувачів в Україні. Для іноземних

суб'єктів господарювання, що реалізують товари і послуги в Україні та мають в Україні дочірні підприємства, філії, представництва, версія веб-сайту державною мовою повинна містити достатню за обсягом та змістом інформацію для зрозумілої навігації та розкриття мети діяльності власника такого інтернет-представництва. Версія такого веб-сайту державною мовою для користувачів в Україні повинна завантажуватись за замовчуванням. Ця норма не поширюється на інтернет-представництва засобів масової інформації, зазначених у частині п'ятій статті 25 Закону (які видаються винятково кримськотатарською мовою, іншими мовами корінних народів України, англійською мовою, іншою офіційною мовою Європейського Союзу).» Фактично це означає, що з 16 липня 2022 року усі інтернет-ресурси (вебсайти, сторінки в соцмережах, ютуб-, вайбер-, телеграм-канали, мобільні застосунки тощо), які використовуються в якості інтернет-представництв суб'єктів господарювання, зареєстрованих в Україні, у тому числі інформаційні інтернет-ресурси, повинні мати основну версію українською мовою, яка має завантажуватись для користувачів в Україні за замовчуванням. Українськомовна версія інтернет-представництва іноземного суб'єкта господарювання, який реалізує продукцію в Україні, може мати менший обсяг інформації, ніж основна версія, але достатній для того, аби користувач з України міг повністю розуміти мету діяльності даного суб'єкта.

Слід також наголосити, що суб'єкти господарювання, які здійснюють обслуговування українських споживачів в мережі Інтернет (інтернет-магазини, інтернет-каталоги тощо) вже з 16 січня 2021 року зобов'язані розміщувати на відповідних інтернет-ресурсах інформацію про то-

вари та послуги державною мовою. Однак, відтепер вони зобов'язані мати повноцінну версію українською мовою, яка має бути основною (містити максимальний обсяг інформації) та завантажуватись за замовчуванням. Також відсутність українськомовної версії інформаційного інтернет-ресурсу після 16 липня 2022 року може означати свідоме порушення його власником вимог закону про державну мову, або факт відсутності державної реєстрації засобу масової інформації та/або власника як суб'єкта підприємницької діяльності. Це в свою чергу означає намір власника інтернет-ресурсу перебувати поза правовим полем України і викликати обґрунтовану недовіру до опублікованої на ресурсі інформації.

3. підпункт 1 пункту 7 розділу «Прикінцеві та перехідні положення» Закону, яким вносяться зміни в Кодекс України про адміністративні правопорушення.

Зміни передбачають можливість для Уповноваженого із захисту державної мови накладати штрафи на посадових осіб органів державної влади та місцевого самоврядування, керівників та працівників підприємств, установ та організацій усіх форм власності, інших фізичних осіб, які порушуватимуть Закон. На порушників складатимуться протоколи про адміністративні правопорушення та після розгляду справи Уповноваженим може бути прийнято рішення про стягнення у вигляді попередження або штрафу від 3400 до 8500 грн., якщо порушення вчинено вперше. За повторне порушення накладатиметься штраф від 8500 до 11900 грн.

(У скороченому вигляді. Повністю читайте за посиланням: <https://movabudsman.gov.ua/16-lipnya-2022-roku-novij-kontrnastup-ukrayinskoyi-movi>)

Промінь Просвіти Є

Видавець і засновник-ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство».

Свідоцтво про державну реєстрацію

№ 2162 — 900 р, видане 23.02.2017 р.

Передплатний індекс: 60093

Адреса редакції: 50099, м. Кривий Ріг, вул. Церковна, буд. 3, к. 210. e-mail: kmpzt@ukr.net. Тел. 067-568-39-73

Редактор газети: Сергій ЗІНЧЕНКО.
Редакційна колегія: Сергій ДАШКОВСЬКИЙ,
Сергій ЗІНЧЕНКО, Олександр ЧИЖИКОВ,

Микола КОРОБКО (голова організації)

Логотип виготовив Вадим БОРИСЕНКО.

Газета виходить двічі на місяць.

Комп'ютерна верстка Т. ЛОПАТЮК.

Відповідальність за точність наведених фактів, цифр та імен несуть автори матеріалів. Редакція не рецензує і не повертає рукописи. За умови використання наших матеріалів посилання на газету «Промінь Просвіти Є» обов'язкове.

Газета, починаючи з числа 13 (81), у друкованому вигляді не виходить.